

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Regina-Caelilyceum te DILBEEK

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 32458-115221

Instellingsnummer 32458

Instelling Regina-Caelilyceum

Directeur Hugo DE WULF

Adres Rozenlaan 45 - 1700 DILBEEK

Telefoon 02-568.18.18

Fax 02-568.18.55

E-mail hugo.dewulf@erce.be

Website <http://www.reginacaeli.be>

Bestuur van de instelling VZW Regina Caeli Dilbeek

Adres Rozenlaan 45 - 1700 DILBEEK

Scholengemeenschap SGKSO Dilbeek - Ternat

Adres Rozenlaan 45 - 1700 DILBEEK

CLB Vrij CLB Pieter Breughel

Adres Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-11-2017, 07-11-2017, 08-11-2017, 09-11-2017, 10-11-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10-11-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 14-12-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Rika DE ROOVER

Teamleden Chris VAN WOENSEL, Geert POLFLIET, Ludo POTTIER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2009/7841/045)	8
4.1.1.2 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/050).....	10
4.1.1.3 Grieks in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Grieks-wetenschappen, Grieks-wiskunde en Latijn in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplan D/2015/7841/002)	12
4.1.1.4 Nederlands in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/001.....	14
4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	16
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
5.1 Leerbegeleiding.....	21
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
7.1 Wat doet de school goed?	26
7.2 Wat kan de school verbeteren?	26
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Regina Caelilyceum, hierna 'de school' genoemd, organiseert zich beleidsmatig en in haar dagelijkse werking als een pedagogische eenheid. Administratief bestaat de school uit twee schoolnummers. Het schoolnummer 115221 omvat de middenschool. Het schoolnummer 32458 biedt een aso-bovenbouw aan. In de eerste graad biedt de school een eerste leerjaar A en drie basisopties in de A-stroom (Grieks-Latijn, Latijn en Moderne wetenschappen) aan. In de tweede graad worden zes studierichtingen aangeboden. In de derde graad kunnen de leerlingen kiezen uit twaalf verschillende studierichtingen.

De gemeenschappelijke campus ligt in Dilbeek, in de groene en Vlaamse Rand rond Brussel. Het Regina Caelilyceum maakt deel uit van de Scholengemeenschap Katholiek Onderwijs Dilbeek-Ternat. De school behoort tot de campus van de vzw Regina Caeli waar ook een kleuterschool, een lagere school, een internaat en het secretariaat van de scholengemeenschap gehuisvest zijn.

De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school moet de lezer de twee verslagen samen lezen. De onderdelen met als titel 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in de twee verslagen.

2 SAMENVATTING

Het Regina Caelilyceum is een school waarin kwaliteit met zorg centraal staat. Binnen het opvoedingsproject van de school wil men persoonlijke aandacht en begeleiding geven aan elke leerling. Zij wil kwaliteitsvol onderwijs combineren met een aanbod aan cultuur, sport en maatschappelijk engagement. De betrokkenheid van de ouders is daarbij een belangrijke pijler.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert en dat ze op een systematische wijze zorg besteedt aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek toont verder ook aan dat de school de leerplandoelstellingen van de alle onderzochte realiseert bij haar leerlingen. Dat is meer bepaald het geval voor Grieks en Latijn in de studierichtingen met een component Grieks en/of Latijn in de derde graad, voor cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad Humane wetenschappen en voor economie in de tweede graad van de studierichting Economie. De leerplanrealisatie voor Nederlands in de tweede graad van de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen voldoet eveneens, maar de evaluatiepraktijk is daar nog onvoldoende evenwichtig. De realisatie van de onderzoekscompetentie binnen de klassieke talen is dan weer een voorbeeld van goede praktijk.

Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen is een sterk punt van de school. Dat blijkt uit de visie en de planning en uit de inspanningen die de school systematisch levert om de eindtermen na te streven.

De school zette al heel wat beleidsmatige stappen om de leerbegeleiding kwaliteitsvol uit te bouwen. De doeltreffendheid van de leerbegeleiding kan echter nog verder groeien. Op klasniveau wordt de leerbegeleiding al sterk gedragen door de meeste vakleraren en klassenleraren. De cel leerlingenbegeleiding ondersteunt - in overleg - waar nodig. In haar professionaliseringsbeleid, dat de

school hoog in het vaandel draagt, vormt het ondersteunen van de leraren bij het werken met een divers leerlingenpubliek en het werken aan de demotivatatie van de leerlingen een belangrijk aandachtspunt.

Het algemeen beleid van de school is participatief en transparant. De beleidsvoering is gericht op participatie van leraren, leerlingen en hun ouders. De directieleden zijn zichtbaar aanwezig en stellen zich laagdrempelig op voor de leerlingen en de leraren. Het directieteam ontwikkelde visies over verschillende beleidsdomeinen en koppelde daar jaaractieplannen (JAP) aan. In sommige jaaractieplannen en in het recent samengestelde schoolwerkplan ontbreken echter nog concrete en operationele doelstellingen, waardoor het voor de schoolleiding niet gemakkelijk is de doeltreffendheid ervan na te gaan.

De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies voor het erkenningsonderzoek.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	Nederlands	economie
Graad 2 ASO Grieks-Latijn		Grieks, Latijn
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Nederlands	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO Grieks-Latijn		Grieks
Graad 3 ASO Grieks-wetenschappen		Grieks
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde		Grieks
Graad 3 ASO Humane wetenschappen		cultuurwetenschappen, gedragwetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde		Latijn

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2009/7841/045)

Voldoet

Het aanbod en de evaluatie zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerbegeleiding ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het aanbod is volledig en getuigt van een evenwichtige aandacht voor de verschillende leerplandoelstellingen. De leraren gebruiken recent een handboek als leidraad, maar vullen dat aan met eigen leerinhouden in zinvolle en doorgaans actuele contexten. Het betrekken van de actualiteit tijdens de lessen cultuurwetenschappen daagt de leerlingen uit om het nieuws te volgen. Het beheersingsniveau stemt meestal overeen met wat het leerplan vraagt. Enkel de leerplandoelstellingen binnen het thema 'Wat is filosofie?' worden veeleer op een te hoog beheersingsniveau aangeboden.

In beide vakken is er aandacht voor vaardigheden zoals kritische vragen stellen en respectvol luisteren naar elkaar. Leren samenwerken komt voluit aan bod tijdens de momenten van begeleid zelfstandig leren. Bij het werken aan de onderzoekscompetentie komen observatie, analyse, synthesevaardigheden en het innemen van een onderbouwd standpunt aan bod. Werken met een variatie aan interactieve werkvormen kan de betrokkenheid van de leerlingen binnen het vak cultuurwetenschappen nog verhogen.

De lesmomenten van co-teaching (onderzoekscompetentie in het eerste leerjaar van de derde graad), waarbij de leraren elkaar aanvullen, vormen een sterk punt. Het werken aan de onderzoekscompetentie gebeurt doordacht, aan de hand van relevante thema's en in zinvolle contexten. De leraren bieden een duidelijke leerlijn aan, van begeleid over ondersteund naar zelfstandig werken.

Een jaarlijkse vakoverschrijdende excursie verbreedt de blik van de leerlingen op het ruime veld van de humane wetenschappen. Daarnaast hechten de leraren ook veel belang aan het integreren van de VOET waar mogelijk.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

In de klaslokalen is een basis aan ICT-infrastructuur aanwezig. De leraren zetten die op een zinvolle manier in, maar zijn vragende partij voor een aantal laptops in de klas. Kranten, vaktijdschriften en wetenschappelijke literatuur zijn voldoende aanwezig in het vaklokaal en in het open leercentrum. De vaklokalen bieden echter nog te weinig kansen om de actualiteit en de werkstukken van de leerlingen in de kijker te zetten, zoals het leerplan vraagt. De opstelling van het

vaklokaal is weinig uitnodigend om met actieve werkvormen aan de slag te gaan. Voor grote klasgroepen is het vaklokaal bovendien te klein om de ruimte te herschikken in functie van interactieve werkvormen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie gebeurt op basis van examens, toetsen en opdrachten. Ook peer- en zelfevaluatie wordt gestimuleerd. Af en toe duiken er originele en motiverende evaluatieopdrachten op. De evaluatie gebeurt leerplangericht. Doorgaans toetst de evaluatie het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt. Een enkele keer is de vraagstelling nog te kennisgericht en van een te hoge moeilijkheidsgraad. De puntenverdeling is transparant. De leraren hebben duidelijk uitgewerkte antwoordsleutels, wat de betrouwbaarheid van de verbetering ten goede komt. De analyse van de examenresultaten per vraag via een toetsmatrijs zorgt voor reflectie en bijsturing waar nodig en is een voorbeeld van goede praktijk.

De onderzoekscompetentie resulteert in een zelfstandigheidsproef die leerlingen hetzij individueel (cultuurwetenschappen), hetzij in groep (gedragswetenschappen) uitvoeren. De kwaliteit van die proef toont aan dat de meeste leerlingen de onderzoekscompetentie voldoende beheersen. De leraren geven concrete proces- en productgerichte feedback doorheen het schooljaar. Transparante criteria en beoordelingsschalen voor de verschillende onderdelen van de onderzoekscompetentie zijn dan weer wel, dan weer niet aanwezig. De resultaten van de onderzoeksprojecten worden regelmatig ingediend bij externe partners zoals bijvoorbeeld universiteiten, zodat ook externe feedback het werken aan de onderzoekscompetentie nog kan versterken.

De opgaven voor de taken, toetsen en examens bevatten geregeld taal- en typfouten.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leerbegeleiding start bij een veilig klasklimaat. Er is een respectvolle omgang tussen leraren en leerlingen en tussen leerlingen onderling. De leerlingen durven duidelijk vragen te stellen wanneer ze bepaalde zaken niet begrijpen. Ze worden daarbij ook gestimuleerd om naar elkaar te luisteren.

De leraren schenken voldoende aandacht aan preventieve leerbegeleiding. De leraren staan tijdens de lessen stil bij moeilijke woorden en begrippen en verwijzen daarbij ter ondersteuning expliciet naar vorige lessen/een vorig trimester/een vorig schooljaar of naar de link met de klassieke of moderne vreemde talen. De leerlingen leren verschillende methodes om leerstofoverzichten te maken. De leraren stellen hun lesmateriaal (bv.: presentaties) ter beschikking van de leerlingen. De OVUR-methode (Oriënteren Voorbereiden Uitvoeren Reflecteren) vormt een rode draad bij alle onderzoeksopdrachten.

De leraren zetten eveneens in op curatieve leerbegeleiding. Zij bespreken de foutenanalyses met de leerlingen, laten hen er over reflecteren en stimuleren hen om hun fouten in opdrachten en toetsen te verbeteren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep bestaat uit gemotiveerde leraren. Ze werken collegiaal en gedreven samen. Door het (beperkte) systeem van co-teaching zijn ze op de hoogte van de verticale en de horizontale leerlijnen binnen elkaars vakken. Naast formeel overleg vindt er ook regelmatig informeel overleg plaats. De leden van de vakgroep volgden de voorbije schooljaren enkele vakgebonden- en vakoverschrijdende nascholingen.

Overleg
Vorming

4.1.1.2 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/050)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate en met de nodige diepgang. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod Conform de verwachtingen van het leerplan ontwikkelen de leerlingen inzicht in de belangrijkste economische concepten en in hun onderlinge verbanden. De leerlingen passen deze inzichten voldoende toe, onder meer via gerichte opdrachten, waardoor het beheersingsniveau voor de meeste leerplandoelstellingen voldoet. De leraren gebruiken het leerboek als leidraad en leggen via bijkomende zelfgestuurde opdrachten weloverwogen verbanden tussen verschillende leerinhouden.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep besteedt voldoende aandacht aan de integratie van actualiteit, waardoor het realiteitsgerichte karakter van de leerplanrealisatie op relevante wijze wordt verhoogd. Dat doen de leraren met actualiteitsopdrachten en door tijdens de les in te spelen op het nieuws. Verder verhoogt de vakgroep het realiteitsgerichte karakter van de lessen via één gericht bedrijfsbezoek per schooljaar. Een gerichte systematische verwerking hiervan ontbreekt nog, wat de toegevoegde waarde van deze bedrijfsbezoeken vermindert. ICT wordt op voldoende wijze geïntegreerd tijdens de lessen.

De vakwerkgroep heeft onvoldoende aandacht voor het realiseren van de cesuurdoelen op het vlak van onderzoekscompetentie. De leerlingen krijgen in beide leerjaren de opdracht informatie te verzamelen, te bewerken en te presenteren, wat een bescheiden aanzet vormt tot het ontwikkelen van de onderzoekscompetentie. Belangrijke stappen als 'het formuleren van een onderzoeksvraag voor een gegeven of zelfgekozen onderwerp' en 'onderzoeksresultaten formuleren en interpreteren' (SET 17) worden niet gericht aangeboden. Ook SET 16 'op systematische wijze (ICT-)informatie verzamelen en bewerken' wordt niet in functie van onderzoekend leren gerealiseerd. Doordat de leerlingen niet gericht leren focussen op de onderscheiden onderzoeksstappen binnen de opdrachten, verwerven zij geen inzicht in het systematisch verloop van het onderzoeksproces. Bovendien is er nood aan een structurele afstemming met de aangeboden onderzoekscompetentie in de derde graad en met uitbreiding naar het onderzoekend leren binnen de eerste graad in socio-economische initiatie (SEI).

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting voldoet. De leerlingen beschikken over een klaslokaal met projectiemogelijkheid. Verder heeft de vakgroep voldoende toegang tot ICT-infrastructuur en een digitaal leerplatform en beschikt ze over voldoende ondersteunende leermiddelen. De leraren zetten die uitrusting op een zinvolle wijze in.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is voldoende evenwichtig, volledig en representatief voor het geheel van de leerplandoelstellingen. Deze gebeurt hoofdzakelijk aan de hand van toetsen, opdrachten en examens die peilen naar een geheel van reproduceerbare kennis, toepassingsvaardigheden en inzichten. De onderzoekscompetentie maakt nog niet representatief deel uit van de totale evaluatie.
	De vraagstelling in toetsen en examens richt zich op het juiste beheersingsniveau in beide leerjaren. De examens zijn evenwichtig opgebouwd. De vraagstelling is representatief voor de leerplandoelstellingen en overwegend toepassingsgericht. Goed gekozen functionele contexten fungeren als gangmaker bij de vraagstelling. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling. De vakgroep heeft geen afspraken gemaakt over het evalueren van vakattitudes. De aandacht voor procesevaluatie en zelfevaluatie die leerlingen kan aanzetten tot een tussentijdse verbetering van het product situeert zich binnen de verschillende opdrachten. De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leerklimaat is aangenaam en veilig. De lessen verlopen doorgaans leraargestuurd met het onderwijsleergesprek als dominante werkvorm. Deze onderwijsleergesprekken laten voldoende ruimte voor inbreng en interactie van de leerlingen. Opdrachten waarbij de leerlingen onder begeleiding hun leerproces sturen, beoordelen op doelgerichtheid en zo nodig aanpassen, komen in beide leerjaren aan bod. De leraren ondersteunen het leerproces in beide leerjaren door het hanteren van thematische toetsen, waardoor de leerlingen goed voorbereid zijn op de examens. Voor instromers uit niet-economische richtingen is er voorzien in een inhaalbeweging die bestaat uit een introductiecursus en een informatieve toets. Verder is er voldoende aandacht voor curatieve leerbegeleiding. Zo is er een bespreking van proefwerken met behulp van zelfevaluatie en bieden de leraren extra individuele remediërende oefeningen of herkansingstoetsen aan. De leraren peilen naar mogelijke oorzaken voor tekorten en bieden bijles aan tijdens de middagpauze. De jaarresultaten wijzen uit dat de leerlingen goed voorbereid zijn op toetsen en examens.

Deskundigheidsbevordering Het eigen onderwijskundig handelen vormt het kernproces van de vakgroepwerking. In de vakgroep kent de samenwerking voldoende diepgang om de onderwijskwaliteit te bewaken en creatief te vernieuwen. Zo zijn er afspraken over leerplanrealisatie, didactisch materiaal, actualiteitsinbreng, ICT en begeleid zelfstandig leren. De leraren volgden het afgelopen schooljaar een aantal relevante nascholingen en wendden deze voldoende aan voor interne professionalisering.

Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

4.1.1.3 Grieks in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Grieks-wetenschappen, Grieks-wiskunde en Latijn in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplan D/2015/7841/002)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is leerplangericht en volledig. De evaluatie is valide. De minimale uitrusting is aanwezig. De leerbegeleiding voldoet.

Onderwijsaanbod De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen voor de drie leerplancomponenten taalreflectie, lectuurreflectie en cultuurreflectie. Zowel voor Grieks als Latijn bieden de leraren alle leerplandoelstellingen evenwichtig aan met inachtneming van de voorgeschreven genres en auteurs. De leraren werken met een eigen samengestelde cursus en vertrekken van de leerplandoelstellingen bij de uitwerking ervan.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leraren brengen woordenschat en grammatica aan in zins - en tekstverband. Voor Grieks is er voldoende aandacht voor woordvorming en -verwantschap en komt het voortleven in moderne talen uitgebreid aan bod. Voor Latijn kan dat nog geoptimaliseerd worden.

De lectuur van de Latijnse/Griekse teksten verloopt aan de hand van een lektuurmethode, die aan de leerlingen expliciet aangeleerd wordt. De gelezen teksten worden aangevuld met vertalingen. De leerlingen krijgen ook regelmatig opdrachten in functie van zelfstandig vertalen. Een groot deel van de leerplandoelstellingen van de drie leerplancomponenten (taalreflectie, lectuurreflectie en cultuurreflectie) komen bij alle gelezen teksten aan bod. De vakgroep besteedt ook voldoende aandacht aan cultuur. De leerlingennotities omvatten een degelijke inleiding op de teksten en de auteurs. Er is aandacht voor de inhoudelijke en de stilistische bespreking, receptie en actualisering van de gelezen teksten. De toepassingsgerichte opdrachten in verband met de Latijnse welsprekendheid en het aanbrengen van modern filosofisch gedachtegoed verdienen een aparte vermelding.

Even kwalitatief is de realisatie van onderzoekscompetentie, zowel voor Latijn als voor Grieks. De organisatie en de uitwerking ervan beantwoorden aan alle leerplanvereisten. De leerlingen vertrekken van een onderzoeksvraag, eventueel opgedeeld in subvragen. Ze verzamelen en verwerken doelgericht informatie en rapporteren over hun onderzoek. Ook een reflectiemoment over hun werkwijze ontbreekt niet.

Indien de gelegenheid zich voordoet, verrijkt de vakgroep het aanbod via bezoek aan tentoonstellingen, musea en toneelopvoeringen. Dit gebeurt veeleer ad hoc. De leerplandoelstellingen die de leerlingen daardoor realiseren, zijn niet opgenomen in de planningsdocumenten of de notities van de leerlingen. Hier laat de vakgroep nog kansen liggen om deze extramuros activiteiten expliciet aan de leerplandoelstellingen te relateren.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De klaslokalen zijn ruim. Het vaklokaal beschikt over de door het leerplan vereiste ICT-uitrusting. De leraren zetten die ter ondersteuning van het onderwijsleerproces in. De aankleding van het vaklokaal verwijst naar de klassieke wereld. Computerlokalen zijn via reservatie beschikbaar, maar de leraren maken daar naar eigen zeggen weinig gebruik van. Leerlingenopdrachten vereisen regelmatig de inzet van ICT onder de vorm van onder andere opzoekwerk en presentaties. De leerlingen beschikken over extra les- en oefenmateriaal op het elektronische platform.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenresultaten zijn zowel voor Latijn als Grieks voldoende tot goed. Deze resultaten zijn stevig onderbouwd door frequente toetsing. De evaluatie bestaat uit toetsen en taken tijdens het dagelijks werk en examens, volgens afspraak op schoolniveau respectievelijk 30% en 70 % van de punten. De vakgroep heeft afspraken gemaakt over de puntenverhouding tussen kennis, grammatica, auteurs en niet-behandelde teksten en evalueert de drie leerplancomponenten geïntegreerd zowel in dagelijks werk als in de examens. De evaluatie bestrijkt een representatief staal van de leerplandoelstellingen. Kennis en vaardigheden komen overwegend geïntegreerd aan bod. De leraren hanteren beoordelingscriteria om de evaluatie te objectiveren. De vraagstelling in de niet-behandelde teksten is gevarieerd en voor het grootste deel gericht op tekstbegrip. Over de evaluatiecriteria en de rapportering van onderzoeksopdrachten zijn op schoolniveau geen overkoepelende afspraken gemaakt. De vakgroep heeft voor Grieks en Latijn een kwalitatief en sterk evaluatiesysteem voor onderzoekscompetentie uitgewerkt. Het omvat proces- en productevaluatie en houdt rekening zowel met individuele als groepsprestaties. Ook peerevaluatie krijgt hier een plaats.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren nemen de begeleiding van de leerlingen ter harte. De lessen verlopen in een rustig leerklimaat. De vakgroep ontwikkelde documenten om de leerlingen te ondersteunen bij het lezen van teksten en het realiseren van een onderzoeksopdracht. Leerstofoverzichten ter voorbereiding van de examens zijn voor alle klasgroepen beschikbaar, maar vertrekken niet van de doelstellingen of van de vaardigheden die zullen getoetst worden. De werkvormen die de leraren hanteren en vooral de aanpak van de leatuurlessen zijn, op de zelfstandige vertaalopdrachten na, sterk leraargestuurd. Een enkel voorbeeld van een studiewijzer zelfgestuurd leren - in het genre Latijnse juridische teksten - komt tegemoet aan het vergroten van de zelfstandigheid van de leerlingen. Vooral binnen de leatuurlessen liggen er nog

groeikansen voor om de leerlingen uit te dagen tot zelfstandig denken.

Verder houdt de vakgroep weinig rekening met het advies van het leerplan om tijdens de lectuur grammaticale analyse te beperken tot datgene waar het tekstbegrip op moeilijkheden stoot (leerplan p.13). Een te grondige voorafgaande grammaticale analyse van de tekst hypothekeert het leesplezier van de leerlingen.

De remediëring omvat zelfevaluatie en feedback naar aanleiding van toetsen of examens en extra oefeningen, al dan niet via het elektronische platform aangeboden.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De vakgroep bestaat uit de leraren Latijn en Grieks van de drie graden. Zij overlegt formeel twee à driemaal per jaar met agenda en verslaglegging. De afgelopen jaren heeft de vakgroep zich geconcentreerd op de werkpunten die in het vorige doorlichtingsverslag vermeld werden. De vakgroep werkte een lectuurmethode en leerlijnen uit. Verder zette ze de realisatie van de onderzoekscompetentie op punt en bewaakte ze de verticale samenhang van de aangeboden cultuuritems. Uit het onderzoek blijkt dat een verdere professionalisering betreffende meer activerende werkvormen zich opdringt.

4.1.1.4 Nederlands in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/001)

Voldoet

De leerplanrealisatie voor het vak Nederlands voldoet. De eindtermen worden nagenoeg volledig aangeboden. De evaluatiepraktijk is inhoudelijk afgestemd op de leerplandoelen, maar is nog onevenwichtig.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplanrealisatie voldoet. De leraren bieden de leerplandoelstellingen volledig aan. Alle vaardigheden komen aan bod. Via samenwerking over de leerjaren heen komen de leraren tot een afstemming van de leerinhouden. De leraren maken gebruik van zelf ontworpen cursusmateriaal, dat een volledig aanbod van de leerplandoelen garandeert. De lesactiviteiten zijn in ruime mate gericht op het communicatief taalonderwijs. Het belang van functionele taaltaken neemt toe. De taalvaardigheden komen op een geïntegreerde en authentieke, communicatieve manier aan bod. Toch bestrijken ook contextarme leerinhouden een deel van de lestijd, waarbij de ondersteunende kennis niet altijd gelinkt is aan communicatieve taaluitingen.

De leraren hebben doorgaans oog voor de verschillende verwerkingsniveaus die het leerplan vraagt. Voor luisteren zijn die soms zeer expliciet aangegeven, wat de volledige afdekking garandeert. Maar het is een valkuil de achterliggende, theoretische terminologie over deze niveaus te willen overdragen op de leerlingen. De verticale afstemming van de leerinhouden over de graden heen gebeurt nog in ruime mate op basis van de ondersteunende kennis, eerder dan op communicatieve leerplandoelen. Voor lezen hanteren de leraren een rijk aanbod aan tekstmateriaal, met oog voor de verschillende tekstsoorten die het leerplan vraagt. De leraren bieden de leerlingen strategieën aan om de taken tot een goed einde te brengen, zoals onder meer schrijfkaders.

Het aanbod van de literaire component is conform de leerplanvisie. Het aanbod is evenwichtig en gericht op competenties, literair inzicht en leesplezier eerder dan op pure kennisoverdracht.

Een aanbod van extramurale activiteiten motiveert de leerlingen voor het vak en stimuleert ze om correct Nederlands te gebruiken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De vakgroep Nederlands maakt op dit ogenblik nog niet echt deel uit van de dynamiek die voelbaar is vanuit de moderne vreemde talen om de evaluatiepraktijk te herwerken. De individuele leraren vertonen een wisselende mate van betrokkenheid in deze dynamiek. Sommigen houden nog in zekere mate vast aan door de leerplannen achterhaalde eenzijdige beoordeling van geïsoleerde lexicale en grammaticale leerinhouden.

Voor Nederlands is de evaluatiepraktijk globaal genomen wel afgestemd op de leerplandoelen en eindtermen. Alle communicatieve vaardigheden komen aan bod in de evaluaties. Maar het aandeel van de (nog dikwijls contextloze) ondersteunende kennis vertoont een onevenwicht t.o.v. de functionele, geïntegreerde taaltaken. Die worden maar nipt voldoende geëvalueerd in termen van puntenaandeel, zowel in het dagelijks werk als de examens. De organisatie van de examens noopt de leraren bovendien om sommige vaardigheden vooraf te toetsen. De evaluatie van de spreekvaardigheid is meestal beperkt tot formele spreekoefeningen, zoals presentaties. Voor de schrijfvaardigheid is het positief dat de leraren streven naar vormcorrectheid bij de leerlingen. Maar het doorrekenen van spellingfouten buiten de schrijf oefeningen verhindert een accuraat zicht op de deelcompetenties: het cijfer voor luistervaardigheid voor iemand die fouten schrijft, ligt lager dan voor iemand die geen fouten schrijft.

Meer en meer hanteren de leraren evaluatiesjablonen met afgesproken criteria en deelcriteria. Binnen de tweede graad overleggen de leraren over de examens, wat de gelijkgerichtheid ten goede komt. Voor parallelklassen hanteren ze hetzelfde toetsmateriaal. De toetsing gebeurt op het correcte beheersingsniveau en de leraren hebben oog voor tekstvariatie in de toetsen. Zelfevaluatie komt voor, maar de criteria refereren dikwijls meer aan algemene attitudes dan aan vakattitudes of leerplandoelen en eindtermen. Er is een zekere (maar geen systematische) aandacht voor procesevaluatie. Over de structurele beoordeling van vakattitudes zijn er maar weinig afspraken, zeker niet over de graden en talen heen.

Het toetsmateriaal is verzorgd en het tekstmateriaal up-to-date. De puntenverdeling is duidelijk.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen zijn aangenaam en gestructureerd. De leraren trachten te variëren in de werkvormen. Toch neemt het klassieke onderwijsleergesprek nog een belangrijke plaats in. Dit vormt - vooral voor grotere klasgroepen - een bedreiging voor het actief oefenen van de spreekvaardigheid. Er is ruimte om het aandeel van alternatieve werkvormen en het begeleid zelfstandig leren te

laten groeien om hieraan tegemoet te komen.

De leraren geven veelvuldig en uitgebreid feedback op de communicatieproducten van de leerlingen, zowel mondeling als schriftelijk. Ze laten de leerlingen reflecteren over hun eigen output. Soms laten ze de leerlingen hun teksten herwerken.

Leerlingen met specifieke moeilijkheden krijgen bijkomende ondersteuning. Indien nodig wordt de remediëring geïndividualiseerd.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële voorzieningen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan. In elk lokaal is er een pc, beamer en internet voorhanden. De leraren zetten het materiaal accuraat in. Ze trachten ICT in het leerproces te integreren, maar de eerder beperkte ICT-voorzieningen maken dit niet altijd gemakkelijk. Soms laten de leraren de leerlingen werken met hun eigen smartphone of wijken ze uit naar een computerklas. De klaslokalen lenen zich niet bij uitstek voor groepswork en projectmatig werken. Anderzijds verhindert de huidige accommodatie de verdere implementatie van deze alternatieve werkvormen niet, mits de nodige organisatorische creativiteit.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren overleggen geregeld over organisatorische en pedagogisch-didactische onderwerpen. De leraren hebben in het verleden aandacht besteed aan leerplanstudie en de vertaling naar het aanbod. Toch is er nood aan graadoverschrijdende, vakgebonden deskundigheidsbevordering om de evaluatiepraktijk verder leerplangericht uit te werken. Binnen de vakgroep en het moderne-talenteam is de motivatie en expertise aanwezig om - schoolbreed - de visie van het leerplan op communicatief taalonderwijs verder vorm te geven.

4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij de leerlingen na.

Beleid
Doelgerichtheid

De visie en de planning beogen de maximale en kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET bij alle leerlingengroepen.

De middenschool en de bovenbouw vertrekken vanuit een gemeenschappelijke visie. Die is gebaseerd op de schoolvisie en speelt in op de specificiteit van de leerlingenpopulatie in de Brusselse rand.

De VOET-werking werd opgenomen in het schoolwerkplan van de afgelopen schooljaren. De school beschikt ook over een beleidsplan voor de VOET dat ze jaarlijks bijwerkt. Het plan maakt een onderscheid tussen de realisatie binnen de vakken en overkoepelende projecten en activiteiten. De school bewaakt het overzicht van het bereik van de VOET bij alle leerlingengroepen. Ze spoort de leraren aan het overzicht van de VOET-initiatieven systematisch bij te werken in functie van het maximaal nastreven van de eindtermen.

Ondersteuning

De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de

inspanningsverplichting voor de VOET. Een VOET-verantwoordelijke coördineert de werking en de registratie door de leraren, met expliciete en actieve steun van het directieteam. Een digitaal registratiesysteem ondersteunt de inventarisatie door de leraren. Die registratie van de activiteiten is geen doel op zich, maar is gericht op de controle op de volledige dekking en bijsturing van de activiteiten. Op geregelde, vaste tijdstippen krijgen de VOET expliciete aandacht door de klassenleraren, binnen de vakgroepen en op overkoepelend niveau. Voor de organisatie en uitvoering van de talrijke projecten en overkoepelende activiteiten staan heel wat leraren in.

Geregelde communicatie, duidelijke richtlijnen en opvolging hebben de voorbije jaren gezorgd voor een breed draagvlak bij de leraren. De school communiceert ook met de ouders omtrent de VOET-activiteiten.

Doeltreffendheid De school evalueert haar VOET-beleid grondig en systematisch met het oog op bijstellingen en maximale realisatie van de doelen. Op het niveau van de uitvoering heeft de evaluatie van de VOET-werking betrekking op meerdere aspecten. Ze behelst niet enkel de praktische organisatie van de activiteiten, maar ook de zinvolheid in het kader van de eindtermen, de volledigheid e.d.m. Alle overkoepelende activiteiten worden systematisch beoordeeld. De evaluatie van de initiatieven in het kader van de lessen ligt bij de vak- en klassenleraar en de vakgroepen.

Deze werkwijze geeft de school ook een goed zicht op de (beperkte) hiaten, die ze systematisch bijstuurt.

Ontwikkeling De school schat het belang van het nastreven van de VOET bij de leerlingen hoog in. Ze nam de afgelopen schooljaren talrijke initiatieven om de professionaliteit over de VOET bij haar personeel te verhogen, waaronder pedagogische studiedagen en nascholingen over het registratiesysteem voor klassen- en vakleraren.

Uitvoering Nagenoeg alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De school besteedt uitgebreid en diepgaand aandacht aan de eindtermen van deze context.

Socioculturele samenleving

Allerhande projecten (soms per leerjaar, soms per graad of schoolbreed) vragen aandacht voor het constructief omgaan met verschillen tussen mensen en levensopvattingen. Het belang van solidariteit en sociale samenhang loopt als een rode draad doorheen het curriculum van de leerlingen. Dat geldt bij uitstek voor de vakken cultuurwetenschappen en godsdienst. De leerlingen worden aangespoord om de eindtermen ook in de praktijk om te zetten, onder meer door de leerlingen van het zesde leerjaar de mogelijkheid te geven om mentor te worden van een klas uit het eerste leerjaar.

Het lessen trekken uit historische en actuele voorbeelden van onverdraagzaamheid en de herinneringseducatie komen uitgebreid aan bod in de lessen muzikale opvoeding, Nederlands, cultuurwetenschappen, geschiedenis en godsdienst. In de eerste graad zijn er tevens zogenaamde

‘sociale activiteiten’, die dieper ingaan op thema’s als radicalisering en xenofobie. Er is uitgebreide aandacht voor kunst en cultuur.

Omgeving en duurzame ontwikkeling Nagenoeg alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Via diverse projecten, vaak gericht op alle leerlingen van alle leerjaren, komen de VOET uit deze context aan bod: er is een milieuwerkgroep op school, de school vraagt elk jaar extra aandacht voor de eigen leefomgeving via het project ‘propere school’, om maar enkele voorbeelden te noemen. De participatie aan milieuzorg (op de school zelf en breder) ligt hoog.

Vooraf de vakken natuurwetenschappen, aardrijkskunde, chemie en fysica leveren specifieke bijdragen aan het nastreven van de eindtermen, gericht op de leerlingengroepen van de verschillende graden. Van de algemene vakken staan er een aantal al verder in de bewuste en expliciete integratie van de VOET dan andere.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De school stelt voor deze opdracht één preventieadviseur (PA1) aan met een opdrachtvolume van 1/3 FTE voor zowel de campus secundair en basisonderwijs als het internaat. De directeur ‘logistiek’ en het financieel logistiek comité (filoco) ondersteunt zijn werking en neemt de finale beslissingen. Deze bestaande opdracht is slechts nipt voldoende om op alle uitdagingen snel genoeg te reageren.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen. Opgemerkt tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling; planmatig met een beeld van de kostprijs en over het vereiste budget. De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgeschreven in een procedure. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt.

De school geeft aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Het gebrek aan een pedagogische directie binnen CPBW zorgt wel voor een grotere afstand tussen pedagogische behoeften en infrastructuurle invulling. Verder kan een duidelijkere koppeling tussen pedagogiek en infrastructuur de cultuur, waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving, verbeteren.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is gepland en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit

gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne is de conclusie dezelfde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse blijkt dat de bezochte locaties comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Er werden toch enkele knelpunten opgemerkt. Binnen het technieklokaal kon een boorkolom die buiten gebruik was, eenvoudig terug aangesloten worden door de leerlingen. In verschillende lokalen waren apparaten aanwezig die niet geïnventariseerd waren. Een nooduitgang was deels belemmerd door materiaal van de burens en er waren loshangende plafondtegels aanwezig in een veelgebruikte gang. In het biologi-lokaal was geen inventarislijst aanwezig bij de producten. Eén licht beschadigde muur in de kelder dient te worden ingekapseld in het kader van asbestpreventie. De school beschikt over een beheersplan betreffende de preventie van legionella maar dat moet in de praktijk beter worden opgevolgd.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne blijkt enkel dat de school over onvoldoende meisjestoiletten en urinoirs beschikt. Volgende maand begint de bouw van nieuwe sanitaire voorzieningen. De school houdt het register met de interventies in het kader van de eerste hulp bij en trekt er de nodige conclusies uit voor de toekomst.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De visie over het zorgbeleid vertrekt vanuit de schoolcultuur en leerbegeleiding is daar een onderdeel van. Het domein 'leren en studeren' maakt deel uit van de brede basiszorg voor alle leerlingen. De school streeft ernaar om de leerlingen te laten groeien in zelfstandigheid en om hun leerproces bewust zelf in handen te laten nemen. Deze algemene doelen zijn niet vertaald naar operationele doelstellingen. De school gaat dadelijk over naar concrete acties. Daarbij besteedt het beleid veel aandacht aan 'leren leren'.

Het startpunt is kwaliteitsvol onderwijs geven. De vakleraren zijn daarin de eerste verantwoordelijken om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen en te begeleiden. De klassenleraren vervullen een belangrijke rol als aanspreekpunt voor leerlingen met een probleem. De cel leerlingenbegeleiding grijpt in wanneer een leerling toch vastloopt in zijn leerproces.

Afwisselende werkvormen en studiemethode - en planning zijn sinds vorig jaar prioriteiten in het schoolwerkplan. Een tweede belangrijke prioriteit in het schooljaar 2017-2018 is het uitbouwen van een brede basiszorg voor alle leerlingen binnen de verschillende vakgroepen. Wat betreft preventieve leerbegeleiding verwacht de schoolleiding een aantal minimale initiatieven van al de leraren, meer bepaald het hanteren van activerende werkvormen en het aanreiken van studietips en leerstofoverzichten aan de leerlingen.

Ondersteuning De school treft in de brede basiszorg tal van structurele maatregelen. Zo kunnen de leerlingen van de eerste graad deelnemen aan workshops 'leren en studeren' en zijn er inhaallessen voor verschillende vakken. Ook voor leerlingen van de tweede graad worden initiatieven genomen om hun leervaardigheid te versterken via extra lessen rond 'leren leren'. Verder leren de leerlingen de OVUR-techniek (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) gebruiken om opdrachten te maken en problemen op te lossen. Op het elektronisch leerplatform staan voor de leerlingen tal van documenten ter beschikking zoals planningsdocumenten, studietips en leerstofoverzichten voor de verschillende vakken. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn STICORDI-maatregelen uitgewerkt. Een werkgroep buigt zich bovendien over de noden van hoogbegaafde leerlingen.

Een degelijk uitgebouwd kader van coördinatoren, leerlingenbegeleiders en klassenleraren ondersteunt en concretiseert de visie op leerbegeleiding. Opvallend is de structureel georganiseerde rol van de klassenleraren, die geregeld samen overleggen.

Doeltreffendheid Door het ontbreken van operationele doelstellingen is het niet makkelijk voor

de school om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding na te gaan. De school verzamelt echter wel over een aantal effecten van leerbegeleiding zoals attestering en advisering doelgericht data. Ook tevredenheidsenquêtes bij leerlingen, ouders en personeel leveren gegevens op, die de school hanteert voor het nemen van beleidsbeslissingen.

Het schoolteam heeft verder ook oog voor de doeltreffendheid van een aantal aspecten van de leerbegeleiding. Zo gaan de begeleidende klassenraden de effecten van initiatieven op leerlingenniveau na. Ook de cel leerlingenbegeleiding en de klassenleraren volgen van nabij de resultaten en de leernoden van de leerlingen op.

De school heeft recent geïnvesteerd in de professionaliteit van de leraren inzake het hanteren van activerende werkvormen. Het onderzoek toont aan dat het effect daarvan nog niet zichtbaar is in alle onderzochte vakken. Hetzelfde geldt in mindere mate voor de kwaliteit van de studietips en leerstofoverzichten. Die is wisselend en afhankelijk van de betreffende leraren. Leerlingen krijgen doelgerichte feedback na de examens en worden aangezet tot zelfevaluatie.

De school besteedt aandacht aan taalbeleid. Ze stelt het gebruik van het Nederlands op school centraal in haar visie en neemt tal van initiatieven om die visie gestalte te geven. Ze organiseert instaptesten voor nieuwkomers en stemt remediëringsmaatregelen af op de beginsituatie van de leerlingen. Er zijn initiatieven rond school- en in sommige vakken ook vaktaal. De school registreert een aantal relevante gegevens omtrent de talige competenties van sommige leerlingen, maar het systematisch in kaart brengen van de talige en Nederlandstalige competenties van de leerlingen in samenwerking met de taalvakken gebeurt niet, hoewel het besef groeit over de zinvolheid hiervan.

Ontwikkeling De school heeft de afgelopen jaren heel wat initiatieven genomen om de leerbegeleiding te versterken. Vorig schooljaar heeft de school bijvoorbeeld veel energie besteed aan het op punt stellen van een gebruiksvriendelijk en performant leerlingvolgsysteem. Dit om de leerlingen van nabij op te volgen, om relevante data te kunnen verzamelen en als gebruiksvriendelijk communicatieplatform voor alle betrokkenen. De school levert verder inspanningen om ook de ouders te betrekken bij de leerbegeleiding en gaat daar verder op inzetten.

De school staat open voor wat leeft onder de leerlingen en wat eventueel een hinderpaal kan zijn bij het leren. Zo ontwikkelt het beleid plannen en strategieën om de motivatie bij de leerlingen aan te pakken. Het verder stimuleren en professionaliseren van het lerarenteam is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De uitbouw van een nieuw openleercentrum in de nabije toekomst wordt als een stimulans gezien voor het vorm geven van een vernieuwende onderwijsleerpraktijk binnen de vakken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het directieteam heeft sinds 3 schooljaren de dagelijkse leiding van de school in handen. De drie directieleden werken complementair samen en bewaken de gelijkgerichtheid. Ze worden bijgestaan door een campusdirecteur die het logistieke en het financiële beleid voor haar rekening neemt. Naast de directieleden maken ook de graadcoördinatoren en de leerlingenbegeleiders deel uit van de stafdienst van de school. Zij vormen een belangrijk klankbord voor de beleidskeuzes die de directie maakt. Waar nodig aarzelt het directieteam niet om een beroep te doen op externe begeleiding.

De directieleden overleggen frequent over het dagelijkse bestuur van de school en spreken belangrijke zaken samen door. Via systematische communicatie van de directie naar de staf, de pedagogische raad, de werkgroep klassenleraren in het bijzonder en het voltallige lerarenkorps in het algemeen, blijft iedereen op de hoogte van de beleidsbeslissingen.

Het directieteam hecht veel belang aan bewustwording en reflectie als noodzakelijke stappen die de implementatie van beleidsbeslissingen vooraf gaan. Gedragenheid van beleidsbeslissingen is voor hen een sleutel tot succesvolle realisatie. Het directieteam is zich ervan bewust dat dit de vernieuwingsprocessen, waarvoor het wil gaan, kan vertragen.

De directieleden zijn vlot bereikbaar voor de personeelsleden van de school. Zij pakken dagelijkse problemen snel aan en volgen ze nadien ook verder op, waar nodig in dialoog met de betrokkenen.

Het beleid vertrouwt sommige taken toe aan leraren die een specifieke opdracht opnemen. Voorbeelden daarvan zijn de klassenleraren, de vakverantwoordelijken, de mentoren voor beginnende leraren en de leerlingenbegeleiders. Bepaalde taken worden vergoed via BPT-uren (Bijzondere Pedagogische Taken). Van de leraren wordt verwacht dat zij op vrijwillige basis deelnemen aan één van de vele werkgroepen.

Naast een sterke inzet op de selectie van nieuwe leraren bouwde het beleid ook een systematische aanvangsbegeleiding uit. De directieleden staan persoonlijk in voor de aanvangsbegeleiding, bijgestaan door mentoren en peters of meters uit de vakgroepen.

Visieontwikkeling Enerzijds staat deze Nederlandstalige school in de Vlaamse rand rond Brussel voor de uitdaging haar eigenheid te bewaren. Anderzijds stimuleerde de veranderende context – en meer concreet de stijgende diversiteit en een toename van schoolmoeheid binnen de leerlingenpopulatie – de school om haar visie bij te sturen. Om op de recente uitdagingen een antwoord te geven, wil de school kwaliteitsvol onderwijs bieden, in combinatie met zorg voor iedere leerling.

Het beleid is zich er van bewust dat er verandering nodig is om die aangepaste visie te realiseren. Het hele schoolteam staat voor de uitdaging om de kracht van jarenlange ervaring en traditie van de school te combineren met de intentie om de kwaliteit van het geboden onderwijs permanent te evalueren en bij te sturen. Het directieteam ziet de inzet op pedagogisch-didactische vernieuwingen, zoals actieve werkvormen en vakoverschrijdende projecten, als één van de hefboomen tot bijsturing in de toekomst. Een nieuwe en duidelijk uitgewerkte visie op evalueren, gekoppeld aan een meerjarenplan, gaat daar voor hen mee samen. Hoewel de school goed weet waar ze naartoe wil, staat dat veranderingsproces nog maar in de startblokken. Het directieteam is zich daarvan bewust en geeft daarom in haar visie op professionalisering aan dat permanente vorming een noodzaak is om de personeelsleden te ondersteunen bij die opdracht. De deskundigheidsbevordering begint bij het leren omgaan met de groeiende diversiteit en de toenemende schoolmoeheid. Daarnaast wijst ook het doorlichtingsonderzoek uit dat er nood is aan professionalisering als basis voor de pedagogisch-didactische vernieuwingen die de school wil implementeren.

De school zet – dankzij een goed uitgebouwde leerlingenbegeleiding – sterk in op zorg. Klassenleraren, vakleerkrachten en andere personeelsleden zijn begeleiders in de eerste lijn en worden bijgestaan door de cel leerlingenbegeleiding en het CLB. De school is sterk gemotiveerd om in te zetten op leerbegeleiding. De leerbegeleiding kent echter nog onvoldoende systematiek. Handvatten om een duidelijke leerlijn ‘leren leren’ uit te bouwen ontbreken vooralsnog.

Besluitvorming De schoolleiding voert een participatief beleid. Elk personeelslid krijgt de kans deel te nemen aan het beleid, maar ook de leerlingen en de ouders participeren effectief. Binnen de beleidsstructuur is er – naast decretale adviesorganen zoals de schoolraad of de leerlingenraad – ook ruimte voor een pedagogische raad en voor diverse werkgroepen. De personeelsgebonden materie komt aan bod in het lokaal onderhandelingscomité (LOC).

De directie beslist steeds na overleg met de betrokken partners. Zij draagt altijd de eindverantwoordelijkheid. De overlegstructuur is duidelijk en transparant. Waar mogelijk of noodzakelijk kunnen ook de scholengemeenschap, de pedagogische begeleidingsdienst, de schoolbegeleider of andere externe partners een klankbord vormen.

Via diverse communicatiekanalen, waaronder het elektronische platform, de weekberichten en de personeelsvergaderingen, informeert de directie alle betrokkenen over de besluitvorming. Informeel overleg tussen leraren en directie zorgt waar nodig voor verduidelijking. De directie maakt daarvoor de nodige tijd vrij.

Kwaliteitszorg Kwaliteitsvol onderwijs bieden is een streven van het directieteam. De kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk vormt daarom regelmatig onderwerp van reflectie. Het beleid neemt ook de kwaliteitszorg ter harte, maar dat proces verloopt momenteel nog niet cyclisch en gebeurt nog onvoldoende op basis van objectieve data.

De schoolleiding neemt zich voor de kwaliteitszorg op schoolniveau systematisch uit te bouwen, te ondersteunen en op te volgen. Ze werkte de voorbije twee schooljaren visieteksten uit voor verschillende beleidsdomeinen. Dat dit zo recent gebeurde, heeft te maken met een stabilisering van het beleid. In het verlengde van de visieteksten werden er de voorbije twee schooljaren per beleidsdomein jaaractieplannen (JAP) uitgewerkt volgens de principes van plan-do-check-act (PDCA). De te bereiken doelen zijn echter onvoldoende operationeel geformuleerd. De prioriteiten worden vastgelegd op basis van verslagen van vakgroepen, werkgroepen, pedagogische raad ..., wat een risico inhoudt voor het uit het oog verliezen van doelen op middellange en lange termijn. Zeer recent startte het directieteam met een globaal schoolwerkplan dat ook volgens de principes van PDCA opgemaakt wordt.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De manier waarop de instelling de tekorten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving opspoort en beheerst.
- Het nastreven van de VOET.
- De realisatie van de onderzoekscompetentie binnen de klassieke talen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement van het schoolteam.
- De initiatieven in het kader van brede basiszorg.
- De aandacht voor respectvolle omgangsvormen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedrevenheid en de toegankelijkheid van het beleidsteam.
- De ontwikkelingsgerichtheid van het directieteam.
- De beleidsstructuur gericht op actieve participatie van alle betrokkenen.
- De openheid voor feedback.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De evaluatiepraktijk van de moderne talen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kwaliteitszorg voor de evaluatiepraktijk op schoolniveau.
- De professionalisering van de leraren inzake leerprocessen.
- Het verbreden en bewaken van de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het systematisch uitbouwen, ondersteunen en opvolgen van de kwaliteitszorg.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Rika DE ROOVER de inspecteur-verslaggever	Hugo DE WULF de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	